
ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1. Thông tin chung về môn học

- 1.1** Tên môn học: **Kinh tế lao động** - Mã môn học: **ECON3305**
1.2 Khoa phụ trách: Khoa Kinh Tế và Luật
1.3 Số tín chỉ: 3 tín chỉ lý thuyết

2. Mô tả môn học

Kinh tế học lao động là môn học nghiên cứu hành vi của các chủ thể trên thị trường lao động: doanh nghiệp, người lao động và chính phủ. Doanh nghiệp với tư cách là người sử dụng lao động và người lao động với tư cách cung cấp lao động là hai chủ thể chính trên thị trường lao động, bên cạnh sự hiện diện của chính phủ với vai trò tạo lập thể chế cho thị trường lao động được vận hành thuận lợi hơn. Kinh tế học lao động xem xét hành vi tối đa hóa lợi nhuận của doanh nghiệp cũng như hành vi tối đa hóa lợi ích của người lao động và cách thức mà hai chủ thể này tương tác với nhau trên thị trường lao động. Từ đó, ứng dụng các mô hình này vào thị trường lao động trên thực tế và sử dụng để đánh giá các chương trình và chính sách của thị trường lao động.

Môn học này sẽ đưa ra các mô hình về cách thức mà chủ doanh nghiệp thực hiện các quyết định về cầu lao động, cách thức người lao động thực hiện các quyết định cung lao động; và cách thức mà mức lương và phúc lợi cho người lao động được quyết định.

Đối tượng nghiên cứu chính của Kinh tế học lao động là: người lao động (đóng vai trò cung lao động), các doanh nghiệp thuê mướn lao động (đóng vai trò cầu lao động) và chính phủ (đưa ra các chính sách ảnh hưởng đến thị trường lao động).

3. Mục tiêu môn học

3.1. Mục tiêu tổng quát:

Mục tiêu tổng quát của môn học, trước hết, là cung cấp những khái niệm cơ bản về kinh tế học lao động dưới góc độ lý thuyết (với các giả định khác nhau về thể chế, thị trường và hành vi) và thực nghiệm (kiểm nghiệm và định lượng) cách thức phân bổ và sử dụng lao động.

3.2. Mục tiêu cụ thể:

- **Kiến thức:**

- Hiểu được và phân biệt được những khái niệm cơ bản về kinh tế học lao động như cung lao động, cầu lao động, dư cung lao động, dư cầu lao động;

- Hiểu được cấu trúc của thị trường lao động và các nguyên lý vận hành của thị trường lao động;

- Giải thích được các quyết định cung lao động của những người lao động trên thị trường như khi nào đi làm và khi nào không đi làm, nếu đi làm thì làm việc với thời lượng là bao nhiêu;

- Giải thích được các quyết định thuê mướn lao động của những công ty trên thị trường như số lao động doanh nghiệp tuyển dụng; doanh nghiệp có chi phí cho hoạt động đào tạo cho lao động hay không;

- Hiểu được quá trình xác định mức lương của thị trường thông qua sự tương tác giữa cung và cầu lao động;

- Hiểu và giải thích được cách vận hành của thị trường lao động trên cơ sở cân bằng thị trường. Từ đó, sinh viên có thể lý giải được một số hiện tượng trong lĩnh vực lao động như di dân, lý do tại sao nhiều người muốn học đại học mà không phải cao đẳng, trung cấp;

- Hiểu và giải thích được tác động về những hạn chế của thị trường lao động và tác động của các chính sách lao động-việc làm khác nhau của chính phủ lên mức lương;

- Hiểu và giải thích được một số tác động của chính sách lao động của chính phủ lên cung lao động như chính sách trợ cấp thất nghiệp, chính sách thuế thu nhập cá nhân.

• **Kỹ năng:**

- Phân tích được các mô hình quyết định việc tham gia thị trường lao động của hộ gia đình và doanh nghiệp.

- Tính toán được mức lương cân bằng trên thị trường dựa trên sự tương tác giữa cung lao động và cầu lao động.

- Phân tích được các nguồn dữ liệu thống kê về thị trường lao động cũng như sử dụng các loại dữ liệu này cho việc nghiên cứu;

- Đánh giá được sự phù hợp của các công cụ phân tích vĩ mô và vi mô trong thị trường lao động

• **Thái độ:**

- Tin tưởng vào giá trị thực tiễn của kiến thức môn học mang lại trong việc áp dụng những kiến thức này vào thị trường lao động, đồng thời tin tưởng vào ý nghĩa của việc áp dụng môn học trong nghiên cứu khoa học.

- Nhìn nhận một cách nghiêm túc về giá trị của lao động mang lại, cũng như tầm quan trọng của việc đầu tư vào giáo dục.

4. Nội dung môn học

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
Chương 1: Giới thiệu và tổng quan Kinh tế học lao động	1. Giới thiệu Kinh tế học lao động 1.1 Khái niệm 1.2 Các giả định nghiên cứu 1.3 Các vấn đề trên thị trường lao động 1.4 Các chủ thể trên thị trường lao động 1.5 Vai trò của Kinh tế học lao động 2. Tổng quan Kinh tế học lao động	- Giới thiệu những khái niệm cơ bản của Kinh tế học lao động, trong đó sẽ làm rõ khái niệm của Thị trường lao động, giá trị công việc, thặng dư của người lao động, thể chế thị trường lao động,... Đồng thời, chương cũng giới thiệu về các chủ thể tham gia vào thị trường lao động cũng như vai trò của kinh tế học lao động	3.5	3.5	0	0	Quan Minh Quốc Bình (2014). Giới thiệu và tổng quan Kinh tế học lao động. Trong Quan Minh Quốc Bình, <i>Bài giảng Kinh tế học lao động</i> (trang 1-4). TP.HCM: Khoa Kinh tế và Luật-Trường Đại học Mở TP.HCM.
Chương 2: Lý thuyết cung lao động cá nhân	1. Lý thuyết tân-cổ điển về cung lao động cá nhân 1.1 Thông tin cần có để một cá nhân ra quyết định lựa chọn giữa làm việc và nhàn rỗi 1.2 Mục tiêu của người ra quyết định làm việc-nhàn rỗi: Tối đa hóa độ thỏa dụng. 1.3 Sự thay đổi mức lương và đường cung lao động cá nhân	- - Giới thiệu mô hình tân cổ điển về quyết định làm việc nhàn rỗi và đường cung lao động cá nhân. Giới thiệu 1 số khái niệm như đường bàng quang, giới hạn ngân sách. Từ đó, tìm hiểu mục tiêu tối đa hóa độ thỏa dụng của người ra quyết định làm việc-nhàn rỗi. Chương	6.5	4.5	2	0	Quan Minh Quốc Bình (2014). Lý thuyết cung lao động cá nhân. Trong Quan Minh Quốc Bình, <i>Bài giảng Kinh tế học lao động</i> (trang 5-28). TP.HCM: Khoa Kinh tế và Luật-Trường Đại học Mở

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	1.4 Độ co giãn và sự thay đổi của cung lao động cá nhân 2. Mở rộng và ứng dụng mô hình 2.1 Những cá nhân không đi làm và mức lương giới hạn 2.2 Ngày làm việc chuẩn	này cũng cung cấp kiến thức cho sinh viên biết cách xây dựng đường cung lao động cá nhân					TP.HCM.
Chương 3: Dân số, tỷ lệ tham gia lực lượng lao động và số giờ làm việc	1. Phân bố thời gian của một cá nhân: 1.1 Mô hình Becker 1.2 Các đặc tính của hàng hóa tiêu dùng 1.3 Lựa chọn của hộ gia đình 1.4 Hiệu ứng Becker: Xem xét lại hiệu ứng thu nhập và hiệu ứng thay thế 2. Tỷ lệ tham gia lực lượng lao động 2.1 Khái niệm 2.2 Đo lường 3. Xu hướng chung về tỷ lệ tham gia lực lượng lao động 3.1 Giảm tỷ lệ tham gia lực lượng lao động của nam giới lớn tuổi 3.2 Tăng tỷ lệ tham gia lực lượng lao động của nữ giới 4. Sự thay đổi mang tính chu kỳ của tỷ lệ tham gia lực lượng lao động 4.1 Hiệu ứng lao động thêm vào 4.2 Hiệu ứng lao động thất vọng	- - Giới thiệu mô hình Becker nhằm giải thích sự phân bố nguồn lực thời gian của 1 cá nhân khi tham gia thị trường lao động - - Chương này cũng giới thiệu các khái niệm như tỷ lệ tham gia lực lượng lao động, cách đo lường, và xu hướng chung của tỷ lệ tham gia lực lượng lao động. -	6.5	4.5	2	0	Quan Minh Quốc Bình (2014). Dân số, tỷ lệ tham gia lực lượng lao động và số giờ làm việc. Trong Quan Minh Quốc Bình, <i>Bài giảng Kinh tế học lao động</i> (trang 28-40). TP.HCM: Khoa Kinh tế và Luật – Trường Đại học Kinh tế TP.HCM.

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	5. Sự thay đổi của lực lượng lao động theo tình hình chung của nền kinh tế						
Chương 4: Lý thuyết cầu lao động	<p>1. Nguồn gốc của cầu lao động</p> <p>2. Hàm sản xuất của doanh nghiệp trong ngắn hạn</p> <p>2.1 Khái niệm hàm sản xuất trong ngắn hạn</p> <p>2.2 Tổng sản phẩm, sản phẩm biên và sản phẩm trung bình của lao động trong ngắn hạn</p> <p>2.3 Các giai đoạn sản xuất</p> <p>2.4 Quy luật năng suất biên giảm dần</p> <p>3. Cầu lao động của doanh nghiệp trong ngắn hạn</p> <p>3.1 Trường hợp lao động trên thị trường cạnh tranh hoàn hảo</p> <p>3.2 Trường hợp lao động trên thị trường cạnh tranh không hoàn hảo</p> <p>4. Cầu lao động của doanh nghiệp trong dài hạn</p> <p>4.1 Hiệu ứng sản lượng</p> <p>4.2 Hiệu ứng thay thế</p> <p>4.3 Kết hợp các hiệu ứng</p> <p>4.4 Các nhân tố khác có thể ảnh hưởng đến cầu lao</p>	<p>- Giới thiệu nguồn gốc về cầu lao động và hàm sản xuất của doanh nghiệp trong ngắn hạn</p> <p>- Chương này cũng giới thiệu về cầu của lao động trong ngắn hạn và trong dài hạn.</p>	6.5	4.5	2	0	<p>Quan Minh Quốc Bình (2014). Lý thuyết cầu lao động. Trong Quan Minh Quốc Bình, <i>Bài giảng Kinh tế học lao động</i> (trang 41-59). TP.HCM: Khoa Kinh tế và Luật – Trường Đại học Mở TP.HCM.</p>

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	<p>động trong dài hạn</p> <p>5. Cầu thị trường của lao động</p> <p>6. Độ co giãn của cầu lao động</p> <p>7. Các yếu tố ảnh hưởng đến cầu lao động</p>						
Chương 5: Các yếu tố quyết định mức lương và phân bổ lao động	<p>1. Phân bổ và sử dụng lao động trên thị trường cạnh tranh hoàn hảo.</p> <p>1.1 Thị trường lao động</p> <p>1.2 Quyết định sử dụng lao động của từng doanh nghiệp</p> <p>1.3 Hiệu quả phân bổ nguồn lực lao động</p> <p>2. Mức lương và việc làm trên thị trường các độc quyền</p>	- Giới thiệu thị trường lao động, cung và cầu thị trường lao động cũng như cân bằng trên thị trường lao động	5.5	3.5	2	0	<p>Kiểm tra giữa kỳ từ chương 1 tới chương 4.</p> <p>Quan Minh Quốc Bình (2014). Các yếu tố quyết định mức lương và phân bổ lao động. Trong Quan Minh Quốc Bình, <i>Bài giảng Kinh tế học lao động</i> (trang 60-82). TP.HCM: Khoa Kinh tế và Luật – Trường Đại học Mở TP.HCM.</p>
Chương 6: Chất lượng lao động: Đầu tư vào vốn con người	<p>1. Một số khái niệm cơ bản</p> <p>2. Mô hình vốn con người</p> <p>3. Đo lường vốn con người</p> <p>4. Đào tạo thông qua công việc</p> <p>5. Đầu tư cho giáo dục: Ngoại tác, công</p>	- Giới thiệu mô hình vốn nguồn nhân lực và cách thức đo lường vốn nguồn nhân lực và các vấn đề về đầu tư cho giáo dục	5.5	3.5	2		<p>Quan Minh Quốc Bình (2014). Chất lượng lao động: Đầu tư vào vốn con người. Trong Quan Minh Quốc Bình, <i>Bài giảng</i></p>

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	bằng và trợ cấp						<i>Kinh tế học lao động</i> (trang 83-91). TP.HCM: Khoa Kinh tế và Luật – Trường Đại học Mở TP.HCM.
Chương 7: Kinh tế học nhân sự	1. Thúc đẩy động cơ làm việc của người lao động 2. Mức lương và nỗ lực của người lao động 2.1 Nỗ lực làm việc và kết quả công việc của người lao động đối với một hệ thống lương cố định 2.2 Trả lương theo hiệu quả công việc	- Nghiên cứu những động cơ thúc đẩy người lao động làm việc. Đồng thời chương này cũng nghiên cứu nỗ lực làm việc dưới hệ thống lương cố định và vấn đề trả lương theo hiệu quả lao động	5.5	3.5	2	0	Quan Minh Quốc Bình (2014). <i>Kinh tế học nhân sự</i> . Trong Quan Minh Quốc Bình, <i>Bài giảng Kinh tế học lao động</i> (trang 92-105). TP.HCM: Khoa Kinh tế và Luật – Trường Đại học Mở TP.HCM.
Chương 8: Thất nghiệp	1. Các khái niệm 2. Phân tích thất nghiệp 3. Mối quan hệ giữa lạm phát và thất nghiệp	- Nghiên cứu các khái niệm như lực lượng lao động, tỷ lệ thất nghiệp, cách tính tỷ lệ thất nghiệp - Chương này cũng nghiên cứu về các dạng thất nghiệp cũng như hậu quả của thất nghiệp. - Cuối cùng, chương này cũng nghiên cứu mối liên hệ giữa lạm phát và thất nghiệp trong	5.5	5.5	0	0	Quan Minh Quốc Bình. (2014). <i>Thất nghiệp</i> . Trong Quan Minh Quốc Bình, <i>Bài giảng Kinh tế học lao động</i> (trang 106-115). TP.HCM: Khoa Kinh tế và Luật – Trường Đại học Mở TP.HCM.

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
		ngắn hạn và dài hạn.					
Tổng cộng			45	33	12	00	

Ghi chú: TC: Tổng số tiết; LT: lý thuyết; BT: bài tập, thảo luận; TH: Thực hành.

5. Học liệu

5.1 Tài liệu bắt buộc

[1] Quan Minh Quốc Bình (2014). *Bài giảng Kinh tế học lao động*. TP.HCM: Khoa Kinh tế & Luật – Trường Đại học Mở TP.HCM.

[2] Borjas, G. J. (2000). *Labor Economics (2nd edition)*. Dịch sang tiếng Việt bởi Nguyễn Trung Anh. New York: McGraw-Hill.

[3] McConnell, C. R., Brue, S. L., & Macpherson, D. A. (2010). *Contemporary Labor Economics*. New York: McGraw-Hill Irwin.

5.2 Tài liệu tham khảo

[1] Boeri, T., & Ours, J. v. (2008). *The Economics of Imperfect Labor Markets*. New Jersey: Princeton University Press.

[2] Cahuc, P., & Zylberberg, A. (2004). *Labor economics*. Cambridge: The MIT Press.

[3] Hoài, N. T., & Bảo, N. H. (2007). Vốn nhân lực và phát triển. Trong N. T. Hoài, *Kinh tế Phát triển* (trang 167-192). Hồ Chí Minh: Nhà Xuất bản Lao động.

[4] Zenou, Y. (2009). *Urban Labor Economics*. New York: Cambridge University Press.

6. Đánh giá kết quả học tập

Thực hiện theo Quy chế học vụ theo học chế tín chỉ ban hành kèm quyết định số 561/QĐ-ĐHM ngày 08/8/2013 của Hiệu trưởng Trường Đại học Mở Tp.HCM.

STT	Điểm thành phần	Tỉ lệ %
1	Kiểm tra giữa kỳ	30%
2	Thi kiểm tra cuối kỳ	70%
	Điểm tổng kết môn học (Điểm kiểm tra giữa kỳ * 30% + Điểm thi cuối kỳ * 70%)	100%

Ghi chú:

- Điểm kiểm tra giữa kỳ: Là tổng điểm của điểm kiểm tra giữa kỳ và những điểm thành phần đánh giá khác.
- Điểm thi kiểm tra cuối kỳ: Là điểm của 01 lần thi kiểm tra tập trung do Nhà trường tổ chức.

7. Tổ chức giảng dạy và học tập

Thực hiện theo Quy chế học vụ theo học chế tín chỉ ban hành kèm quyết định số 561/QĐ-ĐHM ngày 08/8/2013 của Hiệu trưởng Trường Đại học Mở Tp.HCM.

7.1. Kế hoạch giảng dạy lớp ngày (4,5 tiết/buổi)

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
1	Buổi 1	Giới thiệu và tổng quan kinh tế học lao động+ Lý thuyết cung lao động cá nhân	
2	Buổi 2	Lý thuyết cung lao động cá nhân (tiếp theo)	
3	Buổi 3	Dân số, tỷ lệ tham gia lực lượng lao động và giờ làm việc	
4	Buổi 4	Lý thuyết cầu lao động	
5	Buổi 5	Lý thuyết cầu lao động (tiếp theo)	
6	Buổi 6	Kiểm tra giữa kỳ	Từ chương 1 đến 4
7	Buổi 7	Các yếu tố quyết định mức lương và phân bổ lao động	
8	Buổi 8	Chất lượng lao động: đầu tư vào vốn con người	
9	Buổi 9	Kinh Tế học nhân sự	
10	Buổi 10	Thất nghiệp	

7.2. Kế hoạch giảng dạy lớp tối (3,5 tiết/buổi)

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
1	Buổi 1	Giới thiệu và tổng quan kinh tế học lao động	
2	Buổi 2	Lý thuyết cung lao động cá nhân	
3	Buổi 3	Lý thuyết cung lao động cá nhân (tiếp theo)	
4	Buổi 4	Dân số, tỷ lệ tham gia lực lượng lao động và giờ làm việc	
5	Buổi 5	Dân số, tỷ lệ tham gia lực lượng lao động và giờ làm việc (tiếp theo)	
6	Buổi 6	Lý thuyết cầu lao động	
7	Buổi 7	Lý thuyết cầu lao động (tiếp theo)	
8	Buổi 8	Kiểm tra giữa kỳ	Từ chương 1 đến 4
9	Buổi 9	Các yếu tố quyết định mức lương và phân bổ lao động	

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
10	Buổi 10	Các yếu tố quyết định mức lương và phân bổ lao động (tiếp theo) + Chất lượng lao động: đầu tư vào vốn con người	
11	Buổi 11	Chất lượng lao động: đầu tư vào vốn con người (tiếp theo)+ Kinh Tế học nhân sự	
12	Buổi 12	Kinh Tế học nhân sự (tiếp theo) + Thất nghiệp	
13	Buổi 13	Thất nghiệp (tiếp theo)	

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày tháng năm 2014

**TL. HIỆU TRƯỞNG
TRƯỞNG KHOA KINH TẾ VÀ LUẬT**

Đặng Văn Thanh